

HECE TAŞLARI

aylık şiir dergisi

65.ön5temmuz2020

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarslan

kapak fotoğrafı

yasin mortaş

muhabbet yeri

on2şubat belediyesi
sosyal yardım müdürlüğü
kahramanmaraş

0535 391 92 50

hecetaslaridergisi@gmail.com

65 sayı 15 temmuz 2020

issn 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

● Metin Önal Mengüşoğlu /

Temmuz Meydanı

● Temur Melik Dedekurt / Gençliğe Vedâ

● Yaşar Bayar / Hû

● Halil Karabulut / Deyişme

● İbrahim Karalı / Deyişme

● Hakan Hadi Kadioğlu / Yol

● H. Hüseyin Cesur / Kayıp Şehrin Masalı

● Dr. Halil Atılgan/ “İşte Gidiyorum

Çeşmi Sihahım”

● Ahmet Yıldırımtepe/ Mısralarda

Gizli Adım

● Ömer Mücahit Halis / Yanar Gâye

Ahitap

● Lütfi Şehsuvaroğlu / Rubailer/1

● Köksal Cengiz / Sen Varsın

● Abdulkadir Doğar/ Öğretmen

● Mustafa Işık / En Güzel Masal

● Tayyib Atmaca / dOkunan Şiirler-19-

● Metin Özarslan / Resim

● Metin Önal Mengüoğlu

Temmuz Meydanı

I.

Esirgeyen, bağışlayan Allah'ım
Sen görensın, Sen bilensın, işiten
Düşünmeden oturmaktı günahım
Bu darbede ayaktayım işte ben

Namlunun ucuyla evi yıkılan
Mamaklı Mehmet'in boyu kıaldı
Tankın egzozuna gömleği tıkan
Kazanlı Yusuf'la cepheye daldı

Bir uçak ansızın patladı geçti
İkinciye fırsat vermedi Kerim
Kenardan en koca kayayı seçti
Dedi: "yakınıma gel ki göreyim!"

Rütbesiz er şaşkın, emir kuluydu
Çevirdi tüfeđin ucunu yere
Baktı karşısında, amcaoğluydu
Gömüldü yüreği sonsuz kedere

Arzı silkeleyen bomba patladı
Bastonlu ninenin ayakucunda
Kadın: "Allah" dedi, tanka atladı
Gördük; çok cevher var insanođlunda.

II.

Genç bir kızı gördüm, yumruk havada
Ben ayrıldım, orda, telaşım kaldı
Ulvi hayatına ederken veda
Dedi ki: "asfaltta naaşım kaldı!"

Demir tanklar sıra sıra dizildi
Genç kızın cesedi böyle ezildi
Katil, rütbeliydi, insan deđildi
Yüzüne atmaya bir taşım kaldı.

Geldiler taşradan, köyden, ilçeden
Ölüler farksızdı demir külçeden
Bebekleri bomba ile linç eden
Zalime verecek bir başım kaldı

Yüređini silah gibi kullanan
Kendisinden önce dostuna yanan
Her dakika yalnız Allah'ı anan
Kim bilir kaç mümin kardeşim kaldı.

Halkın türküsüne eşlik ederken
Hepimiz bir anda "ya Allah!" derken
Üstümüze kızıl ateş inerken
Temmuz meydanında gözyaşım kaldı.

● Temur Melik Dedekurt

Gençliğe Vedâ

Haydi artık haydi gençlik
Sen yoluna ben yoluma
Beraberce yedik içtik
Sen yoluna ben yoluma

Sen ağladın ben avuttum
Seni çok nazlı büyüttüm
Elinden tuttum yürüttüm
Sen yoluna, ben yoluma

Dağlar aşkın, beller aşkın
Gün oldu yolundan şaşkın
Yeter artık çok dolaştın
Sen yoluna, ben yoluma

Gün oldu gördük, görüştük
Derdi, neşeyi bölüştük
Şimdi artık ayrı düştük
Sen yoluna, ben yoluma

Koştum bir ömür peşine
Aklım ermedi işine
Ah çeksem de gidişine
Sen yoluna ben yoluma

Çok eyledin az eyledin
Kimi zaman naz eyledin
Döşüm' döğdün saz eyledin
Sen yoluna, ben yoluma

Ayrılacak da durma üzgün
Hang'işin var sonu düzgün
Bakma öyle süzgün süzgün
Sen yoluna, ben yoluma

O gem almaz çağın bitti
Rüzgâr oldu esti gitti
Dalında meyveler yetti
Sen yoluna, ben yoluma

Dedekurt kocadı böyle
İşin doğrusunu söyle
Gel hakkını helâl eyle
Sen yoluna ben yoluma

● Yaşar Bayar

Hû

*/göğsümün çukurunda boğulan
bu doksandokuz lâl ü ebkem yakarışım sanadır;
ey sebeplerin müsebbibi! ey misilsiz! ey benzersiz olan!..!*

I/

İçimden huruç eden bir ricat telâşı var
Lisan-i hafî ile buzdağını deliyor
Ölüm bir hafriyat mı: Kilitlenmiş kapılar
Hayy'ın içdenizinden ardım sıra meliyor
Hep'le hiç'e bürünmüş, ayna içinde esir
Her ân'ım med ve cezir; çetrefilli, münkesir
O 'belki', belki benim! çöllerde yorgun atım
Bir hurdalık gölgesi, bin yıl uzar sıratım
Arzularım rakkâse, her ân'ım bir cehennem
Gölgeme ters düşüyor bir yazgı gibi gövdem
Âh, bir sırlı imâyım, çöldeki çölüm üşür
Hâkim-i Mutlak Sensin, hücreme ışık düşür
Belâ'ya hüküm giymiş hevesten geldim sana
Çatallı yolağzından kafesten geldim sana

II/

Güz: benim benzerimdir hep alaca-bulaca
Kulağımın dibinde, yokluk: şaklayan kırbaç
Hırkasız kamburumla yürüdüm defalarca
Maktulüm dilsiz çıktı, ecrim sanki çığırtmaç
Geceye çeviririm bir bakışta gündüzü
Kuşkumun yangınıyla aydınlanır gökyüzü
Tin'imde ayak izi, anlaşılmaz bir giz var
Ayna: mecaz-serencam, 'hâl' dilinden ne anlar
Bir yitik hayâl midir hayat denen paragraf
Eğ(il)dim rahlesinde mütehammil bir sarraf
Yönelmişim 'rahm'ine, zimmetimde onca yük
Kırık, kemter bir fay'ım; objesi şaşkın höyük
Zakkumdan eczalarla, bîçâre geldim sana
Bir çöksem hiç kalkamam mekkâre geldim sana

III/

S/öz libasım kargaşa; sabun köpüğü küre
Hadd-ı müntehadayım, kıyl ü kâl'dir dört yanım
Bir sonsuzluk muhâli, örselenmiş mefkûre
Garibim, muzdaribim; kuşatılmış yankıyım
Tecellîzâr sır olmuş, s/imge sanki var gibi
Tevhit perde ardında, kesret taş duvar gibi
Ne yıldızlar ışıklı, ne esen yeller ılık
Durgun derin ruhuma demir atmış karanlık
Tutuşmuş can kandilim, kapımı çalmaz bahar
Kıymık gibi saplanıp, gayp sırrını fısıldar
Dilenciyim heybem boş; el senin, nusret senin
Şevk-i affındır sebep, yön senin, himmet senin
Tel örgüler aşarak uzaktan geldim sana
Yalancı fecirlerden, tuzaktan geldim sana

IV/

İmkânsız kurcalanmaz... Kader: açılmaz kilit
Şifre kalbimdi kırdım, içimdeki bir yok'ta
Sorguçlu gök ekindir çöl mahlâslı kartvizit
Hınzır bir tûti olmuş, az'ın sancısı çok'ta
Kılıç kınımdan uzak, tirkeşte oklar yetim
Çağın vehmine isyan, zevk sıtması cinnetim
Dirensen yeniliyor, boyun eğsem hep galip
Sarılısam yumağına: renk-buğusu titrek ip
Emel: düzensiz sarkaç; bahaneler adası
Ahşap gözyaşlarımın, bitmez heyamolası
Bir gedâ-yı âcizim... Topal bir deve kuşu
Hidâyet eyle aşır, bu aşılmaz yokuşu
Oluşlar tufanından, doruktan geldim sana
Sabırla pişirilmiş koruktan geldim sana

V/

Umut emziren takvim: çark ölüsü, zemberek
Cebimde kırık zaman, hep tantana, curcuna
Gül taşır mı ağzında hiç zehirli engerek
Şaşırdım, mat olunca şah bir cılız piyona
Bir veba salgınıdır; yoğun, nevrotik nazar
Bulutlara yükselip, göğü aşarak uzar
Zaaf: dur-durak bilmez; dört-yanım sahra kumu
Kayboldum bir tufanda, kâbus böler uykumu
Kuşlar gibi dallara tüner mi nâzenin tin
Dilimin dermanıdır, o sınırsız şefkâtin
Sen Kakhâr-ı Zü'l-Celâl, sen Gafûrsun, Azîzsin
Herşeyim sana âyân, bu kalp ağrım bir dinsicin
Beton bariyerleri delerek geldim sana
Kör nefsimi kılıçla çelerek geldim sana

VI/

Siyah karbon kâğıtlı dünya sihirli kuğu
Menzil rüyadan öte, heyecan dizginsiz at
İçim bir garip buzul, her damla suyum ağı
Çâresizlik bir kemend, çevremdekiler sırat
Yeşil otlar sararıp toprak rengini aldı
Kavruk dallar yapraksız, kuşlar yuvasız kaldı
Yarı yoldan ziyâde yarım kaldı erbain
Vesvese vehimlerle hem dîvâne hem gezgin
Akkor kar risalesi, bir seraptır ırmaklar
Ömrüm: bitkisel rüya; kırılmış oyuncaklar
Secdelerim sanadır, ma'rûzâtım çok sana
Küllî irade sensin, amennâ ve saddockna
G/iz'lenmiş mecazlardan, yamaçtan geldim sana
Rahmet inmez çöllerden, kıraçtan geldim sana

VII/

Âhir kelam böyledir: el gider, ben kalırım
Bu tazarru'-nâmede alınyazım okunur
Kendime imdat eder, kendime saklanırım
Kemirgen merakıma 'hiçlik tadı' dokunur
Geçti gül zamanlarım gün yanığı bir güzle
Rüzgâr esti, sert esti; matem rengi bir yüzle
Umarsız bir tenhâyım, hani bende eski haz
Sıcak mı, soğuk mudur mevsimler de oyunbaz
Hep aynı bağlaç; yeis... Keven dalı bir kemer
Gam yüklü keder yüklü, yular vurulmuş semer
Ey Kadîr-i Zülcelâl! bu tayf'da ben neyim ki
Paslı gölge, hırpani; bir mücrim, bir çelişki
Zihnim kör, aklım tutuk; dermana geldim sana
İki büklüm, kefenle amân'a geldim sana

Mezatta bir çulsuzum gölgem bile yok belki

● Halil Karabulut ● İbrahim Karalı

Deyişme

Halil Karabulut:

Yine bir kaç sual sorsam zatına
Gülünür mü ne dersiniz Karalı?
Cevapları bendenizin katına
Salınır mı ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Bin bir sual sordun ey Karabulut
Âcizane cevap vermek gerekir
Bizim bilgimizden ne gezer umut
İlmin ötesine ermek gerekir.

Halil Karabulut:

İnsanoğlu Mevlâsını arıyor
Her birisi başka yolda yürüyor
İlmü Ledün pekçe derin duruyor
Dalınır mı ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Aslına rücûdur Mevlâ aramak
Metot çeşidinde yoktur yıramak
İlmü Ledün bence huzura varmak
Bunun üzerine durmak gerekir.

Halil Karabulut:

Mansur sözü “Enelhakka” ne dersin
Vahdet Vücut sırrın tastik medersin
Senden bir cevabı bu mühim dersin
Alınır mı, ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Altıncı duygudur Mansur’un sözü,
O anda Hak görür herkesin gözü,
Zahirî burdadır, Rabbında özü,
Bur sırrın aslına varmak gerekir.

Halil Karabulut:

Bir hikmektir kâinatın çatısı,
Bilinir mi evvel ile âtisi
İlim ile bu bilmece kutusu,
Delinir mi, ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Ustalar ustası bir çatı kurmuş,
Her varlığa özgü resmini vurmuş,
Kendi bu çatının içinde durmuş,
Hikmet gözü ile görmek gerekir.

Halil Karabulut:

Nasıldır dünyanın teşekkül faslı?
Toprak mı maymun mu insanın aslı?
Bir gün gelip, bunca mahlûkun nesli
Silinir mi ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Arzın aslı ateş desek çok haktır
İnsan maymun olsa b ile topraktır,
Mevcut varlık hiç yok olmayacaktır
Şüphenin defterin dürmek gerekir.

Halil Karabulut:

Kaza, kader nedir senin fehminde?
Herkes bulunuyor başka tahminde,
Cenin cinsiyeti ana rahminde,
Bilinir mi, ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Tedbirin ötesi kadere gider,
Onun için başka başkadır kader,
İlim bu meçhulü mutlak fetheder,
Sabret o asıra girmek gerektir.

Halil Karabulut:

Bin yaşasan, olsan piri ihtiyar,
Edilir mi Azrail'e intizar?
Akıl başta iken edip intihar
Ölünür mü, ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

O kadar tatlıdır bu garip dünya,
Her türlü nimete edilmez feda,
Son pişmanlık ele geçmez bir defa,
Dirilip, bir kere sormak gerekir.

Halil Karabulut:

Bir gün vücut olsa bile kırk pare,
Yapılıyor, yamanyor her yâre
Bu gidişle bir gün ölüme çare
Bulunur mu ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Tıp ilmi ileri inkâr olunmaz,
Daha yükselecek, geri kalınmaz,
Fakat ölüme hiç çare bulunmaz,
Ölmeden bir devran sürmek gerektir

Halil Karabulut:

Karabulut gibi bak işte âyan
Nerden yiyor birbirini bu hayvan?
Yediren kim yiyen yenen kim beyan
Olunur mu, ne dersiniz Karalı?

İbrahim Karalı:

Yaşamak istersen yemek lazımdır
Tabiatın hükmü demek lazımdır
Ancak, oturmak yok, emek lazımdır
Bu fikri meydana sermek gerekir.

Ara sıra mektubunu sal Halil
Apık sapık cevabımı al Halil
Karalı da der ki hoşça kal Halil
Dostlarla irtibat kurmak gerekir

*Mehmet Avşar'a yazılan bir mektup (03-08-1974) Mehmet Avşar'ın arşivinden alınmıştır.

*Ziya Düşdü seferiüm diyar-ı derde
Kimdür mana yâr bu seferde*

Akşam, uzun yaz günlerinde bile kuytu koyaklar-
da erkenden iniveriyor. Yüksek bir yerden bakınca
rutubetin aşağılara lök diye oturduğu görülüyor.
Ne boğucu, ne bunaltıcıdır o saatler kentte. Nem
ve şehirle kirlenmiş ufkun pusları arasında gündo-
ğusundan uç veren ay kana batmışçasına kıpkızıl.
Yükselince gökkubbeye doğru, puslu mülevves
kent ufkundan kurtulup gümüşü saçlarını savuru-
veriyor, Selene.

Yavaşça inen karanlık, kentin yapay ışıklarıyla
mücadelede. Şehrin dışında tepelerdeyse ay ve yıl-
dızlar karanlıkla eski, ama çok eski bir zamanda
başlayan sonunu hâlâ getiremedikleri sohbetin kim
bilir kaçınıcı faslındalar?

Düzgün sıralı, kıpık ışıklarla seyirgâhları çizi-
len yollar bir yerleri bir diğerine ulaştırıyor, hem
de uzaklaştırıyor. Bir bakışa göre canlılık emaresi
de; gidilen gelinen, varılan ayrılan. Ama hemen
önümdeki tepede ay bin yıldan daha evvelinin
şaşaalı bir kentinin harabelerine can katmaya ça-
lışıyor, beyhude. Harabelerin bulunduğu tepenin
eteklerinde günümüzde 'ticari' kaygıyla dile getiri-
len antik yol beklenen ilgiden uzak, kimsesiz, terk
edilmişliği ile baş başa. Oysa yola yolcu gerek.

Buna mukabil ay kaybolmaya yüz tuttukça be-
lirginleşen bir yol var karşımda. Ama bu yol antik
değil, çağdaş hiç değil. Yıldızlardan, binlerce yıl-
dızdan oluşan bir yol bu; yıldız yolu, Samanyolu.
Bu yolak kimi kime ya da kimi nereye ulaştırıyor
bilmiyorum, lâkin Samanyolu şarkısı beni alıp ço-
cukluğuma götürüyor. Ömür boyu süren ve
dudaklarımdan hiç düşmeyen şarkı Samanyolu;
Metin Bükey ve Teoman Alpay'ın eseri. Şarkıyı ilk
işittiğim ses ise Berkant'ın. Yolları ne güzel, sözleri
ne güzel nağmelerin ve nağme yolcularının.

Ne büyük bir şey bir yüreğe mehtap, bir kalbe gü-
neş olabilmek; ne eşsiz bir şey bir cana can olabil-
mek. Yoldaş olabilmek ömür yolunda. Yol var, can
var...

Yol var, yol var!..

Yol var Şirine gider, dağlar deldiren

Yol var Şah'a gider, başlar kestiren

Yol var Tapduk'a gider, eğriyi düz eder

Yol var Leyla'ya gider, Kays'ı del eder

Yol var, yol var...

Yol var, can var; can verilen yol var...

Yola çıkınca irak yakın olur, gide gide. Irak yer-
den haber getiren argıştır, yol; vuslatın menzil bağı,
aşığın zünnarıdır. Yol gurbet, yol ayrılık, yol hasret-
tir denilse de sıla, murat ve vuslattır, yol.

Yoldur biri dörde, altıya, yediye, dokuza ayıran;
yoldur dokuzu, yediye, dördü bir eden.

Gâh göçler dizilir yola, göç olur; gâh göç yol olur,
mor sümbüllü dağlar aşar, yayla geçer yâr olur, bül-
bül olur. Can düşer yollara bülbul bilir, gül bilmez;
birin bilir birin bilmez. Sitem yol olur arşa çıkar,
birin bilir birin bilmez.

Adaptır, erkândır canlar için yol; can kısmının
maksadına ermesi pir yolu üzere olmakladır, bu-
nun için yolsuz olmamak gerek. Hem sıradan kişi
de yolsuz olmamalı; yol örf demek, töre demek.
Töre ahlak demek. Millet olmak için töreli olma-
lı; töresi olmayan halkın yolu karadır. Töreli olmak
akyolda olmaktır. Akyol dilektir, alkıştır; karayol
ilenç, kargış. Hakikat yolunda dervişin ak saçı yol-
dur, akyoldur, Bir'e. Topraktan gögedir ağacın gezi-
si, hücreden hücreyedir canınki. Kendinden ken-
disinedir aslında kişinin seyahati, başı sonu hem
besbelli hem meçhul.

Meçhul zamandan gelen gezginin yüzü kıssalar-
la doludur; tılsımlı ve de esrik. Kızıl yangınlardan,
dert diyarından asude gülistandan ardına bakma-
dan geçilmiş yolların hikâyeleridir, ne yolcunun
eylendiği ne yolun incindiği.

Yola çıkmak bir yerden, bir şey/ler/den ayrılmak,
kopmak demektir. Ayrılışlar bu yüzden buruktur,
ama bu burukluğun içinde hep menzile vuslatın se-
vinci gizlidir. Yolcunun süluku bunun için sabırdır.
Günler ulanır mevsim olur, yıl olur. Kaç hüzünlü
teşrin bitirir yolcu gönül gergefini nakışlarken. İşte
kimi buna ömür der, kimi şiir. Daha ayak izleri
silinmeden bir yenisine başlanır yolculuğun. Her
yol için hareketlenişte azalır etraftaki aşına sima-
lar, yüreklerde sıla. Yoldan gide gide bir yol açarız
sonunda kendimize, zerreden kâinata uzanan; her
şeyin hiçbir şeye; hiçbir şeyin bir şeye seyrettiği.

Sevda yüklü yürek taşır yolcu, iltica etmek için
geldiği yere. Yer ki orda yolcunun müsterih, müte-
bessim yüzünde, gözleri yarına aralı olacak. Kimse
bilmez artık garibi; defteri kim bilir, kim kapaya-
cak? Yol, yolcusuyla son seferdedir artık; mana ne-
dir? Sefer nereye? Yâr nerede?

*"Geçmiş Zaman Karalamaları"ndan

● Hasan Hüseyin Cesur

Kayıp Şehrin Masalı

Şehir biter her gün biter bir yerde
Irmaklar rahmine gece göç eyler
Masallar okunur bom boş evlerde
Koşturmada solgun yüzlü bireyler

Gökten düşen elmalara ne oldu
Saklandılar mı yoksa düşler gibi
Hani şehre giden o yol bu yoldu
Düştüler mi suya gölgeler gibi

Yol bitti ışıklar söndü şehirde
Deyin yine kimin kalbi karardı
Bir isli lamba kaldı elimizde
Ay çıktı yoluna sular kabardı

Koşturu koşturu çağın ardınca
Sağrısına yapışıyor her insan
Işıklar vitrinler bizi sarsınca
Ha gözyaşı akar ha ırmaklar kan

Çarşı pazar yangın yeri azizim
Şehir terkimizde böyle yük olur
Pencerede kalır parmak izlerim
Irmakların aşkı çok büyük olur

“İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım”

● Dr. Halil Atılgan

1940 yılında Kahraman Maraş'ın Afşin ilçesinin Berçenek köyünde doğdu. (Dostları onun 1938 yılında doğduğunu ifade etmektedirler.) Babası Zeynel, Barginekli Ağuçan Türkmenlerinden, nine tarafı Varto / Hormekan Aşiretinden Razeye'e (Irazca Hatun) mensuptur. Köyünde okul olmadığı için Elbistan'ın Âlembey köyünde Lütfi Efendi Medresesine devam eden Mahzunî burada Kuran eğitimi aldı, Eski Türkçeyi öğrendi.

1956 yılında köyündeki ilkokuldan mezun oldu. İlkokulu bitirdikten sonra Mersin Astsubay Okuluna giren Mahzunî, 1960 yılında Ankara Ordu Donatım Teknik Okulunu bitirdi. Başarılı oluşu Kuleli Askeri Lisesine girmesini sağladı. Düşüncesi, halk edebiyatıyla yekinen ilgilenmesi ve sair sebepler okuldan ihraç edilmesine vesile oldu. Kuleli Askeri Lisesinden ihraç edilmesi Âşık Mahzunî'nin hayatında yeni bir dönemin başlamasını sağladı. O günden bu yana geleneğin içinde yoğrulmuş Mahzunî gün oldu ağladı, gün oldu güldü. Ama geçmişini hiç unutmadı. “Benim söylediklerim neyse ben oyum” diye haykırdı. Bağlamasını sevgi için inletti.

12 yaşındayken amcası Âşık Fezali'den (Behlül Baba) bağlama çalmasını öğrenen Mahzunî: türküler söyledi yâr üstüne, gurbet üstüne, türkü üstüne.

Hasletlerini, anasını, Suna'sını, köyünün çakırdikenli yollarını türkülerle dile getirdi. Bir türkü duydu yüreği cız etti. Tüylere diken diken oldu. Yaşadığını hatırladı. Bendini döven ırmaklar gibi taşıdı, çağladı. Karlı dağların ardındaki hasretler destan oldu türkülerinde. Her bir hasrette ayrı bir tat buldu. İfade edemediği duygularının pınarı oldu türküleri. Deli gönlü abdal etti düştü yollara. Gün oldu Suna'nın peşinde gezdi, bazen da tabansız çarık giydi. Bazen yaz aylarında türlü çiçekler açtırdı, bazen de:

“İşte gidiyorum çeşmi siyahım / Kanadım değdi sevdaya / Sanki ömrüm bir bilmece/ Dumanlı dumanlı oy bizim eller / Dom dom kurşunu / Seher vakti evinize - Girdim gelmez olaydım” diyerek sazıyla sevişti. “Al kadeh ver kadeh” doldurdu içti. Türkülerini telli duvaklı gelin etti Anadolu'ya. Şiir, türkü, insan sevgisi gönlünde kurduğu duygu yumağının en yücüsü oldu. O duygu yumağı; gün oldu bülbül için, turna, seher yeli ve toplum için çözüldü. Bazen de:

*“Beni merak edip şüphe duyanlar
Kendi bilmezlerin telaşımı ben
Aslım Horasan'dan toprağım Afşin
Elbistan düziğünün bir taşımı ben*

*Bir gün âşıkların kara gününde
Ah çekip dolaştım sevda yönünde
Kuran'da okudum mürşit önünde
Saz çalıp söyleyen Bektaşî'im ben*

*Mahzunî Şerif'im yaş oldu elli
Dolaştım elinde beş altı telli
Ne küstüğüm belli ne neşem belli
Bunca âşıkların bir hoşuyum ben”*

diyerek kendini tarif etti. O, gerçekten de bunca âşıkların bir hoşuydu. Çünkü yaşanmış duygularını, Berçenek'in çakırdikenli yollarını Ankara'ya, İstanbul'a Gazi Antep'e taşıdı. Kısaca o; hep kendisini yeniledi. Âşıklık geleneğini şehre taşıyan ustaların öncüsü oldu. Kendisini zamana uydurdu. 1989 yılının Şubat ayında Stockholm'da İsveç Merkez Radyoda yaptığı bir söyleşide Sermin Özürcüt'ün: “Son zamanlarda yaygın biçimde dinlenen değişik türküleriniz var. Dom Dom Kurşunu, Hidayet, Sarhoş gibi... Tıpkı 70'li yıllarda sevilerek dinlenen Nem Kaldı, Yiğitler, Erim Erim Eriyesin gibi... 70'lerle 80 sonrası türküleriniz arasında biçim ve içerik açısından fark var mı”? Sorusuna: “Var tabii... Onu şöyle itiraf etmek durumundayım. 70'li yıllarda güncel konuları işleyen sosyal içerikli türküler yapıyordum. Yine öyledir ama biçim değişikliği yaptım. Eski çalışmalarına tek sazlı dönem denilebilir. Âşık Veysel türü dönem. Toplumun bugünkü beklentileri farklıydı. Bugün yeni kuşaklar farklı şekilde bilinçli olarak yönlendiriliyor” diye cevap veriyordu. Gerçekten de Mahzunî zamana uymasını bilen, yeniliklere açık toplumcu bir halk ozanı olarak zihinlerde yer etti. Uzun müddet kendini yeteri kadar anlatamayışının sıkıntısını yaşadı.

O kendini anlatamayacağı çileli hayatın yolunda her gün biraz daha ilerlerken biz ve bizim kuşak onun türkülerıyla bağlama çalmaya başladı. Bağlamanın telleri onun türkülerini çalarken koptu.

Onun türkülerıyla ilk tanışanlardan biri de ben oldum. Adını Türkiye'ye duyurmadan köylüsü, dostu, akrabası Paşa Kul'un Düziçi İlk Öğretmen Okulunda çaldığı Mahzunî türkülerıyla tanıdım onu. Nasıl mı?

Kader: Adana'nın Karaisalı ilçesinin İncirgediği köyünden aldı götürdü bizi Düziçi İlk Öğretmen Okuluna. 1959 – 1960 öğretim yılında (Haruniye Hacılar Kasabasıyla birleşerek Düziçi ilçesi oldu. Şimdi Osmaniye'ye bağlıdır.) Düziçi İlk Öğretmen Okulunun birinci sınıfında öğrenci idim. Adana Tepebağ Ortaokulunda okurken, ikinci sınıfa geçmeme rağmen, öğretmen okulunun birinci sınıfına yeniden kayıt yaptıran türkü sevdalısı biriydim. Türkü sevdam; Karaisalı'nın İncirgediği köyünün tozlu yolarında üzüm çekerken, dağlarında inek güderken, palaz kovalarken başlamıştı. İşte bu seveda ile ilkokul son sınıftayken (1955–56) düğünlerde halay çekiyor, Karacaoğlan türküleri söylüyordum. İlk söylediğim Karacaoğlan türküsü; “Ela gözlüm ben bu ilden gidersem” adlı türkü idi. Zaten Düziçi İlk Öğretmen Okulunu tercihim de bendeki türkü sevdasından kaynaklanmış, sınavını da türkü söyleyerek kazanmıştım. Öğretmen okulu 1. sınıfta Adil İmer Marka 37,5 TL'ye aldığım mandolini kısa zamanda öğrenmiş sınıfın ve öğretmenlerimin dikkatini çekmiştim. (1959–60 ders yılı) İkinci sınıftayken de okulun halk oyunları ekibinde mandolin, sonra da bağlama ve keman çalmaya başladım. Bu faaliyetim mezun oluncaya kadar devam etti.

O zaman Düziçi İlk Öğretmen Okuluna Adana, Kahraman Maraş, Hatay ve Gazi Antep illerinden öğrenciler alınıyordu. Okulun en iyi mandolin ve bağlama çalanlarından biri Kahraman Maraş'ın Elbistan ilçesinin Berçenek köyünden Paşa Kul'du. Ben, mandolin çalma sevdasıyla benden büyük olmasına rağmen Paşa Kul'u tanımıştım. Paşa: Okula geç gelmiş, okumayı, okuma yaşının son zamanlarında yakalayanlardan biri idi. O 4., bense 1. sınıfta idim. Buna rağmen müziğe olan merakım Paşa ile Ağabey kardeş olmamızı sağladı. Ben, ondan öğrendiklerimi mandoline aktarıyor, bağlamasını verirse mandolinle çaldıklarımı da bağlamayla çalmaya çalışıyordum. Günler ayları, aylar yılı kovaladı. Ben ikinci sınıfına geçtim. Yıl 1962. Paşa Kul 4. sınıfta kaldı. Çok esmer olduğu için akranları ona Kara Dayı lakabını takmışlardı.

İkinci sınıftayken müzik hanedeki sazları öğretmenimiz Paşa'ya ve bana teslim etmişti. Paşa ile birlikte fırsat buldukça bağlama çalışıyorduk. Artık ben de okulun iyi mandolin çalanları arasında yerimi almıştım. Müzik öğretmenim de keman öğretiyordu. Boş zamanlarımız müzik hanede geçiyor, yeni parçalar çalmak için sürekli çalışıyor, birbirimizi bütünlüyorduk. O zaman Ahmet Sezgin'in

okuduğu Turnamın kanadı al yeşil telden, Yıldırım Çınar'ın okuduğu *Badı Saba Selâm Söylen O Yâre ve Aman Dünya Ne Darımış*, Muzaffer Akgün'ün okuduğu *Bebeğin Beşiği Çamdan* dönemin popüler türküleriydi. Bu türküler çıkacak biz de öğreneceğiz, sözlerini defterimize yazacağız diye hoparlörün dibinde saatlerce beklerdik. İkimizin de türkü defteri vardı. Popüler türkülerin sözlerini radyodan dinlerken sözlerin hepsini yazabilmek için dizeleri bölüşür, 1. dizeyi Paşa, 2. dizeyi ben, 3. dizeyi Paşa, 4. dizeyi yine ben yazar türkünün sözlerini tamamlardık. Türkü sevdamız gün be gün yoğunlaştı. İhtisas sahibi olmadıysak da bilinmeyen türkülerin sözlerini diğer öğrenciler ve müzik öğretmenleri bizden öğrenmeye başladı. Okul müsamerelerinde de birlikte saz çaldık. Aşk bizim için ikinci plânda gelirdi. Saz çalıp türkü söylediğimiz için okul öğretmenleri ve öğrencilerinin hepsi bizi tanırdı.

O zaman öğretmen okullarında On Kasım Atatürk'ün ölüm yıl dönümünde unutulmayacak törenler düzenlenirdi. Bütün sınıflar genel kutlamanın yanında özel kutlamalar yapar, anma köşeleri hazırlarlardı. Okul öğrencileri ve personel bütün sınıfları dolaşarak hazırlanan 10 Kasım Programlarını, Atatürk Köşelerini görür en iyi hazırlayan sınıf Atatürk Köşesi birincisi seçilir, okul idaresi tarafından da ödüllendirildi. Ben ve Paşa Kul birlikte bütün On Kasım günlerinde perde arkasında bağlamayla fon müziği yapar, okunan şiirlere eşlik ederdik.

Günler yel gibi geçiyordu. Bağlama en iyi dostumuz olmuştu. Arkadaştı. Hasreti bağlama çalmayla giderir, güne bağlama çalarak başlardık. Sıla hasretini bağlama çalarak giderirdik. Özel çalışmalarımızın birinde Paşa, kendi memleketinden bir türkü çaldı. Türkü çok hoşuma gitti. Paşa'ya; türküyü tekrar çalıp okumasını söyledim. Nazlanmadan aynı türküyü tekrar tekrar çalıp okudu. Türkü, Paşa'nın sesinde bile yürek dağlıyor, dörtlükler arka arkaya sıralanıyordu.

*“İşte gidiyorum çeşmi siyahım
Önümüze dağlar sıralansa da
Sermayem derdimdir servetim ahım
Karardıkça bahtım karalansa da*

*Haydi dolaşalım yüce dağlarda
Dost beni bıraktı ah ile zarda
Ötmek istiyorum viran bağlarda
Ayağıma cennet kiralansa da*

*Bağladım canımı zülfün teline
Sen beni bıraktın elin diline
Güldün Mahzunî'nin garip hâline
Mervan'ın elinde parelense de”*

Paşa Kul söylüyor, bense öğrenmek için çırpınıyordum. Ama ne Çeşmi siyahı, ne Mervan'ı, ne de Mahzunî'yi biliyordum. Paşa: “Türkü bizim köylü ve de akrabam olan Mahzunî'nindir. Çalıp söylediğim türküyü sevdiği kıza yaktı. Bizim köyde saz çalan, şiir söyleyen çoktur. Mahzunî'de Berçenek'lidir. Saz çalar şiir söyler. Besteler yapar. Beni de çok sever. Köye gittiğimde, muhakkak birlikte çalar söyleriz” dedikten sonra uzun uzun Berçenek'i ve Mahzunî'yi anlattı. Yaz tatilinde Berçenek'e gidersek beni Mahzunî ile tanıştıracığını söyledi. İşte ben Mahzunî adını 1960'lı yılların başında Düziçi İlk Öğretmen Okulu'nda öğrenci iken Berçenekli okul arkadaşım Paşa Kul'dan duydum. “İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım” adlı türküsüyle bağlamam o yıllarda tanıştı. Sonra da dilimize tespah oldu. Söyleye söyleye meşhur ettik türküyü.

Günler aylara, aylar yıllara eklendi. Benden bir yıl önce Paşa mezun oldu. Kötü yokluğun derdinden Berçenek'e gidemedik. Kader Paşa ile yollarımızı ayırdı bir daha da kesiştirmede. Paşadan bana Mahzunî'nin “İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım” adlı türküsüyle hâlâ sakladığım kiraz kabuğundan yapılmış tezenesi kaldı.

Zaman seli önüne kattı aldı götürdü bizi. Hayatımın en güzel günlerini geçirdiğim, şimdi abide olarak düşündüğüm Düziçi İlk Öğretmen Okulundan 1964-65 ders yılında mezun oldum. Çapa Müzik Eğitimi'ni kazanmama rağmen kötü yokluk yine önümüze bent oldu. Karlı dağ oldu geçit vermedi. Sonuç da Kastamonu Azdavay Çengel köyünde ilkokul öğretmeni olarak 27 Temmuz 1965 tarihinde göreve başladım. İlkokul öğretmenliğim sırasında müzik eğitimimi tamamladım. Zaman içinde de Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdim. Bu zaman içerisinde hiç müzikten kopmadım. Müzik benim için 1960'lı yıllarda temelini attığım Düziçi İlk Öğretmen Okulu'nun bir yadigarıydı. Onu nasıl bırakabilirdim. Ben onu bıraksam o beni bırakmayacaktı. Çok iyi biliyordum. Hâsılı müzik benim için bir yaşam biçimi oldu. Çengel gecelerimin süsü, yalnız gecelerimin yıldızıydı. Ekmekti, aştı. Uzağımı yakın eden, sevdiğime beste yaptıran, ucu püsküllü bağlama idi. İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım adlı türküyü de hiç unutmadı. Her mecliste onu çaldı.

Mahzunî; bu türküsüyle efsaneleşti. Plâkları kapış kapış. “Kanadım Değdi Sevdaya, Hani Bizim Mahzunî'miz Derler Oy, Muhtar Anamı Kaçırıldı, Duy Babo Duy Duy” tellerde nağmeleşen Mahzunî türküleriydi.

Adana 1960'lı yıllarda sanırım 300 bin nüfusa sahipti. Küçük bir vilayet olmasına rağmen yine Türkiye'nin dördüncü büyük şehriydi. İnönü Caddesinde plâk, müzik aletleri, nota, vb. satan bir Solfej Plâk vardı. Sahibi Kastamonulu Hasan Sarıaslan'dı. Solfej Hasan namıyla ünlendi. Önceleri bağlama tamir eden, satan eski Adana Müzesinin karşısında Özaltınlar İş Merkezinin bulunduğu yerde derme çatma bir dükkânı vardı. İşleri ilerlettikten sonra İnönü Caddesine taşındı. (Şimdiki Dörtüol Kavşağında Sabancı İş Merkezinin karşı köşesindeydi. Sanırım şimdi Duygu Otelı var.) Solfej Hasan mahalli sanatçılara kendi adına plâk yapar, yaptığı plakların afişini de en görünür yere asardı.

Kastamonu'da (Azdavay Çengel köyü) öğretmenken (1965 - 66 yılının yazı.) gurbetin getirdiği hasreti yenmek için Adana'ya gelmişim. Solfej Hasan'ın dükkânına da uğradım. Dükkânın kapısında büyük bir afiş. Afiş: Toroslar'ın, Binboğa'nın, ekin biçen, pamuk toplayan, keklıkların uçamadığı, yılanların kaçamadığı, suların kandırmadığı Çukurova sıcaklığında buram buram terlemiş, yaka bağır açık; ben emeğin temsilcisiyim diye haykırıyordu. Evet, bu afiş, öğretmen okulundayken Paşa Kul'un anlattığı Berçenekli Âşık Mahsunî'ye aitti. Yıllardır türküsünü çaldığım, köyüne gidemediğim, İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım diye türkü yakan Âşık Mahzunî Şerif'ti. Evet oydu. O afiş Solfej Hasan'ın dükkânında ben Âşık Mahzunî Şerif'im diye haykırıyordu. (Mahzunî'yi takip edenler o afişini çok iyi hatırlayacaklardır.) Şimdi ne zaman o caddeden geçsem Solfej Hasan ve Mahzunî'nin o afişini gelir aklıma.

Saatler günleri, günler ayları, aylar yılları kovaladı. 1962 yılında adını duyup türküsünü söylediğim Mahzunî Ustayla 2000 yılında Ankara'da Mülkiyeliler Birliğinde verilen bir kabul töreninde aradan 38 yıl geçtikten sonra tanıştık. Kültür Bakanlığı Koro şeflerinden Mehmet Özbek, TRT Ankara Radyosu sanatçılarından Kubilay Dökmetaş da vardı. Hâl hatırlattık. Çok kalabalık olduğundan konuşamadık. Sonra Çankaya Belediye Başkanının verdiği yemekte Âşık Mahzunî ile yine birlikte olduk. Musa Eroğlu, Mehmet Özbek, Yavuz Top, DSP Adana Milletvekili İbrahim Yavuz Bildik, TRT Ankara Radyosu'ndan Nurullah Akçayır. Tesadüf bu

ya Mahzunî ile ben yan yana oturdum. Uzun uzun sohbet ettik. 1960'lı yıllarda ismini duyduğumu, türküsünü çalıp söylediğimizi konuştuk. Paşa Kul'u yâd ettik. Gözleri dolu dolu oldu. Çok duygulandı. Paşa Kul'un felç olduğunu, sağlığının iyi olmadığını söyledi. Telefonla da olsa benimle görüştüreceğine söz verdi. Ama maalesef ömrü yetmedi.

Ankara Dikmen'de, İsmail Görer'in saz atölyesinde Mahmut Makal'ın da katıldığı meşklere merhumla müteakip defalar birlikte olduk. Çaldık söyledik. Meşkin birinde söylediğim Öksüz Ali Bozlağı pek hoşuna gitmişti. "Hocam bu bozlağın altını çiziyorum. Beraber olduğumuzda yine çalıp okursunuz değil mi?" dedi. Sonraki meşklerimizden birinde de Ceyhanlı Âşık Ferrahî'nin *İstemem Dünyada Süsü Ziyneti* adlı türküsü çok etkilemişti onu. Ferrahî ile 60'lı yıllarda birlikte konserler verdiğini, ilgili bir de hatırasını anlattı. O gece sonunda arabayla evine bıraktım. "Hocam arayı uzatmayalım. En kısa zamanda yeniden birlikte olalım" diyerek vedalaştık.

Ben arayı uzatmadım. Ama ölüm dediğimiz gerçek onu çekti çıkardı. Hem de Öksüz Ali Bozlağı'nı dinlemeden. Tekrar birlikte olamadık. Çünkü o; 23 Mayıs 2002 tarihinde türküleriyle, şiirleriyle, deyişleriyle gönüllerimizde yaşayacak bir Mahzunî Usta bırakarak aramızdan ayrıldı.

O usta ki şiirlerinde toplumun duygularını dile getiren, Köroğlu gibi haykıran Karacaoğlan gibi güzeli seven, gönlü insan sevgisiyle dolu bir Mahzunî. O usta ki Atatürk'ü milletimiz için Allah'ın bir lütfu olarak gören, şiirlerinde:

*"Sana hasret sana hayran gönlümüz
Sarı saçlım mavi gözlüm neredesin
Bu gemi bu Karadeniz
Sarı saçlım mavi gözlüm neredesin*

*Kara peçe yakışmıyor kullara
Kurban olam şu gittiğin yollara
Hele uyan bir bak bizim hallara
Sarı saçlım mavi gözlüm neredesin*

*Bulutlar terinden dağlar kokundan
Sarhoştur Mahzunî senin kokundan
Bir daha gel gel ha Samsun'dan
Sarı saçlım mavi gözlüm neredesin"*

diyerek avazı çıktığı kadar bağırarak Mahzunî.

O usta ki "Ben doğada bulunan her canlının içinde seçkin bir yeri olan insan sıfatında dünyaya geldiğim için, hep bununla gurur duydum",

"(...) Somut olarak söyleyebilirim ki, insan sevgisi benim öz dinim oldu. Hiçbir mezhebi kendime yön olarak tayin etmedim. Zira mezhepler benim indimde tarihi hikâyeciliklerden öteye gitmedi. Ancak Ehli Beyte gönül verdiğim ve Ali Evlâdına bel bağladığım doğrudur. Bu da sadece tarihe verdiğim önemden ileri gelmektedir", "(...) Ben insanları sevmekten hiç fire vermedim. Zaman zaman sevilmememe rağmen dünyanın altı da üstü de bir olduğuna inandığım için ne dünyaya ne de sevdiğilerime hoşça kal demek içimden gelmiyor¹" diyen Mahzunî.

Yolun sonunda adlı şiirinde:

*"Bu bahçeden gün gelince giderim
Ardım sıra dedikodu olmasın
Yaşadığım değil benim kaderim
Gönül kalsın fakat yollar kalmasın"*

diyen Mahzunî.

O usta ki şiirin hasını tıptırtısından bilen, Öksüz Ali Bozlağı'nı dinleyip sözlerini tekrar tekrar okutan, şiirdeki ayağa hayran olan, benimle kavilleştiği hâlde Öksüz Ali Bozlağı'nı tekrar dinleyemeden aramızdan ayrılan Mahzunî.

O, Türk olduğunu unutmayan, şöenist olmayan, vatanperver, Atatürk'ü Allah'ın bir lütfü olarak kabul eden ve de "Benim yolum Atatürk yoludur" diye haykıran bir Mahzunî idi. O toplumların hayatında türkü kültürünün önemine inanmış, türkülerle bütünleşmiş, sevincini, kederini, kara gününü türkülerle dile getirmiş, türkü üstüne türkü yakan bir Mahzunî.

O öleceğini bilen, onun için de:

*"Yine bahar geldi nedir yaradan
Bilmem neden yaprak açmaz güller oy
Karlı dağlar kalkmadıkça aradan
Korkarım ki dosta ermez yollar oy*

*Ne dağı var ne ormanı çınarı
Ne bağı var ne bostanı pınarı
Kimse bilmez gizli gizli yanarı
Ah derdini dökemeyen diller oy*

*Kimi murat almış gezer salınır
Kimi yaralanmış bağı delinir
Bir gün şu dünyadan adım silinir
Hani bizim Mahzunî'miz derler oy"*

1 Süleyman Zaman, *Âşık Mahzunî Şerif. Yaşamı - Dünya Görüşü - Şiirleri*, Başkent Matbaacılık, Ankara, 1999.

diyen bir Mahzunî.

Evet, biz “Hani bizim Mahzunî’imiz” demiyoruz. Çünkü o, cismi giden, eserleriyle ilelebet Türk milletinin gönlünde yaşayacak olan bir Mahzunî...

O usta ki “Bir ülkenin türkülerini yapanlar, kanunlarını yapanlardan daha güçlüdür” özdeyişine sadakat duyan, bu özdeyişi diline pelesenk eden bir Mahzunî. İşte o: Bu özdeyişi söyleye söyleye göçüp gitti dünyadan. Ölüm dediğimiz gerçek onu bizden aldı, kara toprağa gelin etti. Ona Tanrı’dan rahmet diliyor, tekrar dinleyemeden aramızdan ayrıldığı için, çok sevdiği Öksüz Ali Bozlağı’nın sözlerini onun için yayımlıyor, ruhu şad olsun diyorum.

*“Yüzünü sevdiğim gül yüzlü döndü
Sen gülünü kime sundun evvela
Kırpiklerin can almaya kasteder
Kele nölur uçlarını iğele*

*Sizde ne derler de güzel severne
Kaşların benzettim gümüş çövene
Yapalağı yaralatman doğana
Şahin gelir pençe vurup avala*

*Cırnağını yedin mi bu çayanın
Bak ağzına tavus kuşu sevenin
Sahibi olamaz o sen mayanın
Teslim etme dost kendini oyala*

*Leyla’nın bekçisi mecnun ben oldum-
Gark oldu gemim de deryaya daldım
Esefetme kömür gözüm ben geldim
Sen ağlama yak kınanı ağ ele*

*Aslım Reyhanlı da gurbette yârim
Sevdiğim yoluna veririm serim
Vuslat bu güneymiş Mevlâ’mız kerim
Teslim olma bu davayı oyala*

*Zarbını yedin mi bozdan sayanın
Sahibi olaman sen bu mayanın
Bak ağzına tavus kuşu sevenin
Yağar yağmur püsem püsem cığala*

*Öksüz Ali’im avluğunda avında
Kahpe düşman gaybetinde govunda
Sultan Kırşehirin Mucur elinde
Yeni buldum bir gözleri Göğala”*

● Ahmet Yıldırımtepe

Mısralarda Gizli Adım

İşte sana bir bilmece
Tek kelime, tek bir hece
Ne gündüzüm, ne de gece
Ufuklarda tanım bazen

Üç harfliyim cin değilim
Yürekteyim, kin değilim
Elif lam ve mim değilim
Hep dik durmam, yanım bazen

Benden soğuk kar nimeti
Bensiz bir hiç, yâr nimeti
Bana benzer, nar nimeti
Bir görünür binim bazen

Davudî bir ses olurum
Şifalı nefes olurum
Bülbüle kafes olurum
Genişçe bir hanım bazen

Kimisi bal deyip yutar
Kimisi kuyuya atar
Kimisi zindanda tutar
Mısır’a sultanım bazen

Kâh rüzgârlarla konuşan
Kâh hayvanata danışan
Belkıs ile çok tanışan
Nebi Süleyman’ım bazen

Uçar iken sürünürüm
Her surete bürünürüm
Bazı geda görünürüm
Sarayda hakanım bazen

Şehitlik için can atan
Bilir o kefensiz yatan
Benimle yoğrulur vatan
Bayraklarda kanım bazen

Her an Hakk-ı anımsayan
Buyruğunu önemseyen
Azrail’e gülümseyen
Sahipsiz bir canım bazen

● Ömer Mücahit Halis

Yanar Gâye

Muhterem Hüseyin Kaya Hocama...

Işığı Doğu'dan, gölgesi Sivas'tan gelen Alperenler var
Bana burda leyalı gurbet, ona üç Şems'in birisi uğrar
Bunca yaşımda âvare âvare yolları karıştırmışken
Kadim bozkırlarda gördüğüm, gümrah gümrah filizlenenler var

Tüccar da kim, onun gibi olasın, mebrur mahalde bir edip
Bunca yıldır bir hiçliğe koşar adım gittiğini fark edip
Heveskâr rahlelerin muştusunu suhuletle bir edip
Kocaman zarif yüreğine, muhabbetle alabilenler var

Kayadır dağ, bağıdır koruk, bir kalem sillesiyle yanar gâye
Nökerlik zorda değil, hürmetle eğilerek alınan paye
Boşalttım bî-karar hararını, verdim şükür sabit bir karar
Varlık azap, his çile, Hüseyini makamlarda buldum sıhhati.

Ahitap

Dorseler sızdırıyor mıcırları yollara
Duraksama sen güzel gözlü canım silindir
Sürünüp ulaştığın kimindir bu daire
Farz et bir carettanın yahut bir yetimindir

Horasan harcı gerek som berrak şoselere
İhale sana kaldı malan hazır mı dülger
Buyurgan peteklerle yol versen muhacire
Çilingir bir gül açar, bin şafak diker köşker.

● Lütfi Şehsuvaroğlu

Rubailer/1

Gül açan dudađında ismim bir buse gibidir
El ele uçtuđumuz gök sanki deniz dibidir
Hasrettir ötekine senle geçen her saniye
Ucalır göğsümden ruhum, ya Uhud'dur ya Bedir

Gemi varınca limana hüsrân nusret görünür
O limanlar sana vuslat bana hasret görünür
Olmaz asla ve kat'a kin ile din bir arada
Kine meftun göze sevda bile nefret görünür

Anamın yüreğinde yeniden doğar mıyım?
Damlayken buhar olup bir daha yağar mıyım?
Gönül arşa doyunca gözü âsumandadır
Yıldızlarla birlikte kabrine ağar mıyım?

Ne bulmuş ki mürüvvet yolunda her dem güzelim
Fedâdır bu can ülfet yolunda her dem güzelim
Kırılırsın kapılar, tekrar başa sarsın şu devrân
Dirilsin yine külfet yolunda her dem güzelim

Bir muhabbet kuralım sağları dilşad edelim
Yıkalım surları hep çağları dilşad edelim
Dönüp idrâkine asrın güzellik nakşederek
Şehsuvar; çağları yâd, dağları dilşad edelim

● Köksal Cengiz

Sen Varsın

Rabb'immin ödülü, gönlümün süsü,
Hayâlimde, her düşümde sen varsın.
Emsâlsiz bir aşkın eşsiz öyküsü,
Yüreğimde, sol döşümde sen varsın.

Güneş senle doğar, ay senle parlar,
Gülüşünle cana gelir nevbahar,
İçimde sönmeyen bir volkan kaynar,
Günü beşe bölüşümde sen varsın.

Kanatlanır senle gökçek duygular,
Peri masalına döner uykular,
Senle diner endişeler, korkular,
Hüzünleri silişimde sen varsın.

Kader aramıza gerse hicrânı,
Hasretin efkârla sürse zamanı,
Ecel gelse bile almaya cânı,
Allah deyip ölüşümde sen varsın.

Neyleyim ki hem varımsın, hem yoksun,
Her nîmetten azîz, çoklardan çoksun,
Mevlâ'm Niyazkâr'la Firdevs'e soksun
Ebediyen gülüşümde sen varsın

● Abdulkadir Doğar

Öğretmen

Sarı inek satıldı oku diye Ayşe'ye
Atandı yıllar sonra çok ücra bir köşeye
Sarıldı anasına sevinçle gözü yaşlı
Bilmezdi ki yolları hem yokuş hem de taşlı
Öğretmendi artık o aç kalsa da gözü tok
Günler sürdü yolculuk köyü buldu okul yok
Söz verdi anasına zorlukları yenecek
Geri dönse evine katıkla ne yenecek
Eliyle tuttu başın çömeldi hava soğuk
Üşüdü birden bire gösterdiler bir koğuk
Toprak damdı tüm evler yanıyordu ocağı
Titriyordu öğretmen kucakladı sıcağı
İki şeyden biriydi ana kızı ayıran
Görevdi gönlünde ki uzaklara savuran
Öğretmekti amacı bu yola koydu başı
Bulursa yiyecekti bir kaşık bulgur aşısı
Takmıştı kafasına okulsuz ne olacak
Yaptırsa da binayı içi kimle dolacak
Sıra sıra çocuklar ısınırlar ocakta
Sırtları buz tutuyor yüzleriyse sıcakta
Gezdirdi gözlerini baktı tüm çocuklara
Hüzünlendi bir anda düşündü kara kara
Akşam oldu serdiler üst odaya bir minder
Düşünceli öğretmen sabahı sabah eder
Uyanmıştı ilk günden güne ala şafaktan
Amacı bıkmamak tı sabır diledi haktan
Verdi muhtar muştuyu bulmuştu bir ahırını
Yapmıştı köylüsüne temizliğe çağırını
Doldurdular içini iskemle tahta sıra
Dediler öğretmene n'olur kalma kusura
Topladı çocukları açtılar ya okulu
Çok mutluydu öğretmen okul biraz kokulu
Dert etmedi kendine yerindeydi neşesi
Görev yeriydi ona vatanın her köşesi
Yarı aç yarı toktu geçiyordu günleri
Bir lamba ışığında bitiyordu tünleri
Aylar oldu geveli az kaldı yarıyla
Tüttü burnunda onun ana baba yar sıla
Uzun uzun hasretle düğün günü bekledi
Katlandı acılara günü güne ekledi
Elinden geldi yâri düğün dernek kuruldu
Bir serseri kurşunla gül öğretmen vuruldu

● Mustafa Işık

En Güzel Masal

annem için

annem gülistanda tutam rayiha
kuyuda yusuf'tur, kalpte züleyha

nur topu yaradır, özlem nefesi
gece ateş içer semender sesi

camdan peri kızı pabucu ab-ak
eteği takvimler eskisi yaprak

duvarda şahmeran nadide eser
binlerce turnayı kanatsız öper

mutfakta bereket komşu tasıdır
ağrı'nın başında nebi yasıdır

tufan yağmurudur, yağdı yağacak
baharda kardelen açtı açacak

ağaçta tüner kuş, parıldar güneş
acem kilimidir bin masala eş

ağladıkça uzar selvi ağacı
yaraya kabuktur, lokman ilacı

akşamları yorgun masal dilidir
hızır'a yoldaştır, mahmur elidir

kınalıdır zülfü, ceylan bakışlı
burnunda hızması kilim nakışlı

af dileyip döndüm gönül haneme
yeniden doğursan dedim anneme

andıkça ismini sararıp soldum
külünden doğacak bir anka oldum.

dOkunan Şiirler-19-

●Tayyib Atmaca

Her insan yaşadığı çağın tanıdığıdır. Dili döndüğünce hafızasında canlı kalan olayları geleceğe aktarmak zorundadır. Bunu yaparken de sözü uçurmak yerine kâğıda dökerek bir nevi belge haline getirmesi gerekir. Bu belgeler de geleceğe kalan sözün sahilliğinin ispatı yerine geçer.

Her devirde işini iyi yapanlar, kötü yapanlar, iyi şiir yazarlar, kötü şiir yazarlar olmuştur. İyi şiiri iyi yazan hem yazıldığı zamanlarda hem de daha sonraki zamanlardaki gönüllerdeki dolaşa mıdır?!

Hele iyi şiiri yazan şair ile bir de gönül bağınız varsa, aradan onlarca mevsim geçtiği halde bu bağ hâlâ ilk günkü bağlılığında kalmışsa şairin şiirini biraz da kendi şiirinizmiş gibi okursunuz.

İbrahim Yolalan, çeyrek asırdır tanıdığım, kimliğini, kişiliğini şiirinin ayarını bozmadan yaşayan/yazan bir şairdir. Fazla ortalıkta görünmez. Yaşar ama yaşamıyormuş gibi münzevi bir hayatı sever. Kedi yaşlılarının onlarca kitabı olmasına rağmen o 2016 yılında *Göç Defteri* ve 2020 yılında *Teslim* ile şiir ülkesinde bayrağını dalgalandırıyor.

-İki buçuk satırlık biyografisinde şiirlerinin sadece "Dergâh ve Hece gibi dergilerde yayımlandı" yazmasını hoş karşılamamakla birlikte bunun şairin tasarrufu olmadığını zannediyorum. Oysa Yolalan'ın şiirlerinin yayımlandığı ciddi dergi olarak kabul edeceğimiz onlarca dergi varken sadece bu iki derginin adının yazılması diğer dergileri yok sayma bencilliği olarak algılanabilir. Bunu söylemenin aynı zamanda şairi ve yayınevini iplermek anlamına gelmediği de bilinmelidir.-

Bu ara paragraftan sonra kitaba yüzümüzü dönelim ve Yolalan'ın gönlümüze dokunan şiirlerinden dizeler kopararak ikram etmeye çalışalım.

*kefaretiniz hangi ikrara mim
her suda arınan kalbiniz kanamaz mı hiç
kasım toprak rengine bürününce
kar ne ki dar ne ki yâr ne ki (s. 11)*

*ne kırlangıç geri döner
ne dudaklarımız kiraza çalar artık
ne yağmur şefkat suyuður
ne çocukların yüreğinde büyür badem tüyü (s. 13)*

*daha deniz daha ırmak bitmeden
kızıla yürüyen yaprak
yaprağa sinen ahı duymadan
alıp gittin yükünü (s. 19)*

*iyilik garipmiş
sözün çırakları öğrenecek bunu da
ortasında başlanılmış bir şiir kadar
feri yok ömrün (s. 22)*

*ah ne karanlıktı
her gün yeni bir destandan öğreniyor
her kuyudan yeni Yusuf lar çıkarıyordun (s. 29)*

*dağın arkası dağ
ötesi herkesin şehri
ar perdesi yırtılıyor
yolluk yevmiye hesapları (s. 52)*

*rahmet üstünden geçerken kirleniyor
meleklerin sabrını sınıyor bir adam
bir adam
oğullarını tıraş ediyor
y a ğ m a d a n ö n c e (s. 54)*

*geçip gittiler
aynı olan her şehrin göğünün altında
bazı şarkıların
açık kalan kapılarına
b a k ı p g i t t i l e r (s. 63)*

Bir şairin kitabından bu kadar dokunan şiir mi olur diyorsunuz belki de. Evet, şiir olarak baştan sona dokunan şiirler olduğu gibi bazı şiirlerden dokunan bölümlerin sadece bir bölümünü sizlerle paylaşmak istedim.

İbrahim Yolalan'ın *Göç Defteri* ile *Teslim*¹'i karşılaştırma yaptığımda ilk kitabının beni daha çok sardığını söyleyebilirim. İlk kitaptaki duygu ağırlığı ve metafizik boyut bu kitapta o kadar kendini hissettirmiyor. Buna rağmen genel olarak kitap 2020 yılında çıkan kitaplar arasında özel bir yere sahip kitaplar arasında olması gerekirken bu kitap ile ilgili bildiğim kadarıyla sadece Ömer Yalçınova bir şeyler yazdı.

Kitap ne kadar ilgi gördü bilmiyorum. Önemli olan kitap ile ilgili yazıların çokluğu değil kitabın saklanacak kitaplar arasında olup olmadığıdır.

Bazı kitaplar devamlı vitrinde herkesin görebileceği yerde durur ama herkes bakar geçer.

İbrahim Yolalan'ın *Teslim*'i bakılıp geçilecek değil okunacak kitaplar arasına alınmak için kitapçılarda okurunu bekliyor.

¹ İbrahim Yolalan, *Teslim*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2020.

Orhan Tepebaş'ın *Eski Liman*² kitabını bu ikinci okuyuşum. İlk okuduğum beğenmiş bir kenara ayırmıştım. Kitapta bana dokunan şiirlerin altını ikinci okumamda çizdim. Bu vesile ile insan kitabın içine biraz daha dalmış oluyor.

Orhan Tepebaş ile İbrahim Yolalan hem birbirlerine akran şairler hem anı üniversiteden mezunlar hem de ikisinin de ikinci kitabı. Benzerliğin bu kadarını pes geçemeyiz elbette. İkisi de az şiir yazıyor, ikisi de ortalıkta fazla görünmemeye çalışıyor ama Tepebaş, Yolalan'dan görünme bakımından biraz daha önde bir şair. Yolalan'ın münzeviliği Tepebaş'ta yok. Yolalan sadece şiir yazar ve sosyal medya kullanmaz, Tepebaş, şiirin yanında şiir ve şairler üzürene yazar, Şiar'ın şiir editörlüğünü yapar. Dergilerde çok az görünür ama yaklaşık çeyrek asırdır takip ettiğim bir şairdir.

Tepebaş 2010 yılında *Kadim Kapı* ile şiir okuyucusunun vaktine konuk oldu. İkinci kitabı *Eski Liman* ile arasında dokuz yaş fark var. Bu kadar titizlik, ince işçilik gelecekte bu bir Orhan Tepebaş şiiri dedirtecek mi orasını zaman gösterecek. Biz sadece bize dokunan dizelerle yolculuk yapıp kendi beğenilerimizi tadımlıkta olsa sizlere tattırmaya çalışacağız. İki şairin de ortak özelliği geleneksel şiirden beslenmediği gibi geleneğe de yakın durmamayı yenilik olarak kabul ediyor olsalar gerek. Yalnız Orhan Tepebaş biraz değişiklik yaparak kitabının kapısının münacat'la açılmasını önceler.

*özleyeceğim sessizlikler bağışladın bana
sarışın yazlar başaklardan savrulan sonbahar
kırıktı kalbim uzun susmalar için
bazı mevsimleri beklettin biliyorum*

*kalabalıklardaki yalnızlığı bağışladın bana
bir oğul bir ocak bağışladın
güvenden emanet ettin sevdiklerini sevdim (s. 9)*

*bakma ara sıra kanımın köpürdüğüne
şiir de yazmasan
okunaklı bir adamım aslında
deniz çalkalanınca
kara da karışır
deniz de yüzen gemileri karada yaparlar da
gemiler nereye gömülür (s. 17)*

*cenaze sonrası cami avlusunda
yunus'tan kalan gökçe şiirler gibi
elleri tespihli bastonları bile şahsiyetli
mevtayı konuşuyor dostları (s. 21)*

*bakışan selviler arasında
sırlarından çözülmüş
ağlayan bir kadının
avuçladığı toprak
hem ölüm kokar hem hayat (s. 27)*

*sessizce aralarında anlaşıp
ağaçtan birden kalkan kuşların
ateşlerden yeni çıkmış
yanmayan yerleri var
yeniden ateşlere girmek için*

*fırtınadan kurtulan gemilerin
güneşli günleri gibi
yalı camii avlusunda
kaldırıp gözlerini bulutlara
allah'ım herkes kendine sarhoş
izin ver sana ayık kalayım (s. 36-37)*

*ben bu sesle dünyanın
çeperine astar dikmez miyim
tanrı'nın sessiz harfleriyle düşünmez miyim
içtiğim çayı
çektğim tütünü
sarf ettiğim mürekkebi
bilmez miyim (s. 70)*

*gece rüzgârlı bahçede sönmesin diye
siper olduğum bu mumu
dibinde biriken gölgeleri
mevsiminde açan çiçekleri
kokunun hafızayla vaktin unutuluşla
sözün anlamlarla kardeşliği
o gizemli matematiği
size teslim ediyorum bunca yıl taşıdım
külde saklı ateşti (s. 71)*

Bir şiir kitabında bu kadar dokunan şiir varsa bu kitabı da iyi kitaplar arasına almak gerek. Kitabı ilk okuduğumdaki heyecanı ikinci okuyuşumda duymadım. Belki de biraz daha eleştirel gözle okuduğumda bu hisse kapıldım.

Kitapta yer alan şiirlerin genelinde bir acıcılık var ama bazı yerlerinde bu akış sağlanamıyor. Şiir bazı yerlerde kayalara çarpıyor sonra ortaya bir şelale çıksın istiyorum ama çıkmıyor. Bu benim bakış açım mutlak doğru bakış açısı da olmayabilir. Bir başkası başka bir açıdan bakar kitap daha da güzelleşir. Bir daldaki bütün meyvelerin aynı büyüklükte olmasını arzu ederiz ama bu maalesef mümkün olmuyor. *Eski Liman*'a yeni okuyucular yanaştığında bize dokunan şiirlerden daha fazlası onlara kalbine dokunacaktır inşallah.

2 Orhan Tepebaş, *Eski Liman*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2019.

● Metin Özarlan

Resim

Resim çizdim gece hayal tahtama
Yarısı belirsiz tuhaf bir resim
Bakana sıradan manzara ama
Detayında göz kırpardı adresim

Çizgilerle dile geldi resimde
Çoğu senden yana az bana dair
Karmaşık ve içkin bu merasimde
Aşk, ayrılık, acı, keder ve sair

Görmedi kimseler hiç esamimi
Olanı gizledim kendimden yana
Hayalî de olsa çizdim samimi
Her şeyi açıkça anlattım sana

Resim çizdim hayal tahtama gece
Gönlümden gözüme gizli vasımdı
Ressam olmasam da çizdim öylece
Değil mi dedemin adı Râsimdi...

